

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lejt. III. Évf.

Márkisevci, 1924. feb uár 10.

Broj 6. Szám.

Edna drzsáva

je kulturna szamo tak lehko, csi má zadosztno kulturnoga, zavcsenoga národa. Tou sze pa szamo tak doszégne, csi je solsztvo, tou je nyega vcsenyé intenzívno i nej formálno, ár po tom zádnym sistem, lehko szamo bole preszvtse analfabete zádóbímo, nikak pa nej lüdi za kulturni napredék

Solsztvo v Prejkmurji nikak ne szlúzi cíl szvojege pozványa. Isztina, ka tisztu vucsitelje, ki szo za volo strofa (!) posztáveni v Prejkmurje, v táksoj formi niti veszelja nemrejo meti do rédnoga dela. Dönok szino pa priszi jeni pitati competentne faktore, ali je v haszek za bodoucsnoszt i kulturnoga naprejidenya nase drzsáve, ka pouleg obvézne osznovne soule:

1.) nega obvézne soule za obrtne i trgovszke vajence (inase), nego za takse soule gordrsánye morejo delodávci plácsúvati zsmetne pejneze, ki bi pa té pejneze na drúgo bole potrebúvati;

2. v mescsá szkoj souli sze pa ne drzsi obvézno vcsenyé od sztráni vucsitelov; razmi sze tou tak, ka na pr. v Dolnoj Lendavi dvá tjedna nej bilou vcsenyá zavolo toga, ka szo v niko formo drva zmenkala i szo nej mogli kúriti, i da szo za preszkrblenyé kúrjave od vszákoga sztarisa zahtevali (ravnitel sztvo) 70. pravi szedemdeszt Din. stero szo pa zadosztá csedno sztarisje nej dalj;

3. pouleg obvézni souli pa tud z pét dinárami (za szvedocsansztva kolek.) scséjo soule za neobvézne degredirati.

Vsze tou je znamejnye kulturnoga nezadoványa. I gda tou zagotoviti moremo, je nam zsaloszt za prisedztno generácijo odvecs.

Drzsáve ekzistencia je odviszna od ekzistence prebiválcov. Nej je pa zadosztá posztoupanye prouti analfabetizmi, nego núcamo izobrázseni národ za naprejpomoc vesztvenoga sztálsa edne drzsáve. Ali kak szi moremo predsztávlati mogoucsnoszt toga, csi je dalevcsenyé lüdi z telkimi zankami, zapleteno takedno, onemogoucseno. Nej bidti obvézne soule za trgovszko i obrtno mladézen i csi z pomocsjou delodávcoj jeszte, szi naj vcsenyé k sztroki potrebno pela, nej pa po nepretrganimi szokolszki predávanyaj, ár szamo po sztroki zavcseni trgovvec i obrtnik szi lehko zagvüsa ekzistencu v haszek drzsávnoga vérsztvenoga napredúvanya.

Rávnocs tak je z ovimi drúgimi, ki po rázni véksi soláj scséjo zadobiti tou znányamoc. Szamo csi de zavolo zane márténosztá vcsenyé tákse, kak sze tou v D. Lendavi gödi, néboudé nigdar zadobleno.

Ali, ki szi tou tíse, májo znanoszt od toga? I csi májo szi vcsinijo sztopáji, da szi v bodoucse nemre zgoditi kaj táksega? Odrátanye dijástva i sztarisov od vcsenyá na tákso nészrámnó formo, je podkápanye drzsávnoga ogléda i kulture, záto je ob szodjenya vrejdnó

Prejkmurci v zsendermeriji.

Po dúgom zavlaacsüvanyi je dönok prisla vláda do tisztoga szklepa, ka je za obcsno varnoszt i redü najbole potrebno zsandárszko organizácijo posztavila v tisztu zsvlejnyszki ekzistencni sztáls, stero ga szo kak taksi zaisztino vrejdní, csi szi zselej odnyi, kabi, kak neodviszni od vszákoga, szvojoj szlúzsbi verni bili. I gda je tak nyí plácsó v isztini pobougsala, je obednim odrédila, naj szi zsandársztva broj povéksa, stero je szkoro dobru.

Gda od povéksánya broja zsandarmerije gucs jeszte, miszlimo, ka nede málevrejdnosztá za nász Prejkmurce, szi na tom malo premislávti, i za vsztoup k zsandárom nasi domácsi lüdi pout naprejpomocsti, ali nyí táksi sztopáj odobrávti. Zakaj?

Kém vecs lüdi, telko vecs znányá. Kelko pokrajín, telko vecs navád i cslovekapoznányá. Záto csi je k drúgim navádam i razmeram navajenoga zsandársztva posztoupanye prinasz drúgo, kak bi tou mi zseleti, szi nemremo csüdivati. Oni brez toga, ka bi tudí od nasi lüdi zsandárov doubili informácije, po stero bi szi ravnti mogli i stero bi szi zavüpali lehko, posztoupajo tak i szi vcsinijo szami od szébe ravnti kak nyim je zse tou po najbougsem znányi i vejsztá zse mogoucsse. Ali csi bi szi tudí i nasi postene vrszte lüdjé poudali toj nej mále vrejdnosztá szlúzsbi, miszlimo, ka bi vsze bougse bilou. Nasi lüdjé, ki bi nameszto szvojege, szlabejszega sztána szi zsandárszki sztán zébrali, bi bili cejli lüdjé, nej szamo za szébe, nego tudí i za szvoj Prejkmurszki národ, za nyaga, dobrou.

Zavolo toga bi príporocslivo bilou za nase domacsine csi zse véksim zapletkam konic scsémo vresti v Prejkmurji, nisternim escse za nerédne szi stimanim zadregam, csi sztopujó k zsandáram. Nej szamo ka szi sztem eden dober sztán zagvüsa, o z oglédnim i dobro plácsanim zsvlejnym, nego da tak tudí v ogledni sztáls szprávjó Prejkmurszki národ pred tisztimi, ki od nyega escse dnészdeá tak miszlijo, ka je tou zaosztányenosztá kolicsek, ki je szamo za „strafkolonio“ vrejden gorponúcati.

Záto premislávjate szi na tom vszi tisztu, ki previdite szi sztáls tak pobougsati i zagvüsa. Nej szamo za szébe, nego i za vsze nász! Tou naj boude motto: „Za národ Prejkmurja, ki szmo tudí i mi.“

Je vsze mogoucsse ?!

„VABILO“

na rédni lejtni obcsni zbor (közgyülés) „Prejkmurszke Gosztálnicsarszke zadrugo“ v Murski Soboti, ki de obrdrtáni v krcsmi g. Turka v M. Soboti na dén 31. februara 1924.

DNÉVNI RÉD:

1. Porocsilo predszédnistva, tajnistva i blagajne — neboude.
2. Protestiranye prouti novim taksam, povisanyi obcsinszke dokláde (na 200%) v M. Soboti, taksiranim blokkom i prouti nezavaroványi koncésij v zákoni taks, itd. — nede.
3. Szlúcsajnosztá — i dosztá. Za predsz. Dr. NIX.

Csi szi ozsenis mores znati taksni zákon. Csi szi ti sztoga histva národí dejte, mores plácsati takso. Kak je z hránis za soulo, pazi na presztoupek takse, je nevaren. V souli i zvün té pa je vszákí i vszi, taksam zavézani. Ár taksa zse k zsvlejniji prípadne, je zagvüšana prouti nyé nevarnosztá — z kolekami.

*

Vszákí dácsoplacsilec je podvrzseni tudí pod neprijátelszki dávek. Tou je büo bár doszhehao specialitás. Csi je ednomi ali drúgomi, nisternoga dácsnika obráz nej prijéten büo, je eden metercent psenice 800 Din büo vrejden ali je prineszao eden plüg zemlé 30 mc. prípuvka, ali v dvanajsztí dnévaj zaszlúzsó eden mlatilni masín 50 mc. pri máli vértaj itd. za podlago dohodnine, pridobnine i poszlovnoga prometa (forg. adó). Kak de pa poetomtoga? Nikaj nej bougsega.

A Szabadság

mult heti számának vezércikkében azzal gyanusit meg bennünket, hogy lapunkat a radikális párt megvásárolta. Elvünk lévén, hogy számos bajaink közepette egymást ne bántsuk csak annak határozott és félre nem magyarázható kijelentésére szoritkozunk, hogy lapársunk értesülése téves, lapunkat *sem a szerb radikális párt sem semmiféle más párt meg nem vásárolta, mi a pártoktól teljesen független újság vagyunk és csak prejkmurjei érdekeket kívánunk szolgálni.*

— Országos főrabbi. Néhány héttel ezelőtt ő felsége a király Dr. Alcalay Izsák beogradi rabbinust az SHS. királyság országos főrabbijává nevezte ki. E kinevezéssel a kormány egy egészen új és merőben ismeretlen magas egyházi állást creált, amelynek hatáskörével még egyáltalán nincsen tisztában a zsidóság egyetemes közvéleménye sem. A volt monarchia területén teljesen ismeretlen volt ezen intézmény ép azért — a zagrebi hitközség több vezető emberének véleménye szerint — nagyon kétséges, hogy a mi viszonyainknak meg fog-e ez felelni. A zsidóságnak ugyanis hierarchiája s még a legkisebb s legjelentéktelenebb hitközség is féltve őrzi önkormányzati jogát s ebben gyökeredző feltétlen függetlenségét és önállóságát. Dr. Alcalay Izsák az országos főrabbi a az esküt a szokásos ünnepélyes formák között a király kezébe tette le s az aktusnál Dr. Janič kultuszminiszter assistált aki maga is pravoszláv pap. A király az eskütétel után igen barátságosan elbeszélgetett az országos főrabbiával s melegen érdeklődött a királyságbeli zsidóság socialis és gazdasági helyzetéről. Az országos főrabbi megígérte, hogy rövid időn belül meglátogatja az összes hitközségeket s tapasztalatairól kimerítő jelentést fog tenni a kormánynak. Dr. Alcalay Izsák spanyol eredetű hatalmas termetű szép szál ember, aki tanulmányait a bécsi rabbi szemináriumban végezte be.

Megfagyott foglyok.

Tilos a horvát nóta.

A boszniai Bares községben Zlousics Tobiás és Bozsics Agoston nevű fiatal emberek az utcán horvát dalokat énekeltek. A csendőrség letartóztatta a két fiatalembert akiket másnap reggelre megfagyva találtak celyáikban. Ezt a hitetlenül hangzó hirt a Sarajevóban megjelenő Večernje Novosti írja s közlése nyomán egy zágrábi nacionalista irányúnak éppen nem mondható újság következőképp elmélkedik a rettenetes esetről:

„Az államhatalomnak kétségtelenül meg van az a joga, hogy azokat akik a törvény ellen vétnek, személyes szabadságuktól megfosztva őrizetbe vegye. Megvan ez a joga nem csak akkor ha a bűnözés kétségbevonhatatlanul bizonyítva van, de akkor is ha nyomós gyanu teszi indokolttá a gyanúsított őrizetbe vételét. Ezzel a nagy joggal azonban az a kötelezettség is jár, hogy az őrizetbe vett bűnösökkel vagy bűnösöknek vélt egyénekké emberiségesen bánjon. Csikorgó télvíz idején a börtön helyiség fűtetlenül hagyása, minek következtében két fiatal élet pusztul el, súlyos büntetés, tán súlyosabb mint amit az a két ember elkövetett.

Önkénytelenül tör ajkunkra a kérdés, vajjon micsoda súlyos büntetést követtek ezek az emberek el?!

Zlousics Tobiásnak és Bozsics Agostonnak az volt a bűne, hogy egy horvát dalt énekeltek. — Az Urnak 1924. esztendőjében, a felszabadulás után 6 évvel az SHS. királyság területén egy horvát nemzeti dal éneklése büntetést amiért azonnali letartóztatás jár!

Jól tessék megérteni nem vétség vagy kihágás amelyért a járásbírószágon vagy a rendőrségnél ítélik el az embert, hanem súlyos büntetés! A csendőrmester kötelességének tartotta azt a két odaváló illetőségű fiatalembert, akiknek szökésétől tehát éppen nem lehetett tartani, mint súlyos büntetéseket azonnal letartóztatni mert hisz tetten érte őket. Az ilyen súlyos bűnösöket fűtetlen zárkába kell csukni, ahol másnap reggel az egyiket megfagyva és holtan, a másikat jéggé dermedten haldol-

kolva találták. Az a csendőrmester vagy őrtült vagy elvetemedett gonosztevő.

Fájdalommal kell megállapítanunk, hogy ez az eset, bár szörnyű eredményében nincsen párja, mégsem egyedül álló eset, mert még igen sok ember van, aki nem tudja mit jelent egy a népek testvérisüléséből alakult egységes államhoz tartozni.

A horvát dal . . .

1914-ből, abból az időből amikor a Habsburgok alattvalóikat a háborúba kergették egy emlék él lelkünkben. Egy horvát ezred rohamra készen állott Serbia földjén. Egyszerre csak a szerb front felől régi, kedves dalok zenéjét hozta a késő őszi szellő. A szerb ezredzenekar keményen állt s fújta az ismerős hazai hangokat ügyet sem vetve a feléjük zudulni kész golyózápporra. És a mezők barázdái, a rétek őszi virágai fölött lágyan és szívbe markolószóan hullámoztak a „Lepa naša domovina“ és a „Još Hrvatska nije propala“ hangjai. A horvátok meghökkentek, egy pillanatra elcsendesült a harci zaj azután tudták, hogy ott szemben nem az ellenség áll, azok testvérek ottan, rájöttek, hogy egy nemzethez tartozó testvéreket uszítanak egymásra s azután — a horvátok századonként hagyták el az eddigi zászlót s mentek át a szerbekhez, kitört az egeket ostromló üdvívalgás mert ütött a felszabadulás órája.

Egy évtized pergett le azóta az idők homokóráján. Az új állam megalakult, melyben a három nemzet egyenlő jogok birtokában él állítólag — és Boszniában egy csendőrmester arra vetemedik, hogy fiatal embereket mint közönséges büntetéseket letartóztat és börtönbe hurcol mert ezek horvát dalokat énekelnek. —

Ezeket írja a zágrébi „der Morgen“. Kár hogy ezt a lapot nem lehet kitiltani az SHS. királyság területéről.

Meghalt Wilson.

A népek ujabbkori történetének aligha volt nevezetesebb alakja mint Wilson, az Amerikai Egyesült Államok volt elnöke, kinek haláláról hoz hirt a tengeralatti kábel. Elmondhatjuk, hogy azt az óriási változást, az országhatároknak el-

tolódását, amelyet ma Középeurópa térképe mutat Wilson csinálta. Szabatosabban kifejezve a határokat nem ő csinálta, de hogy a békeszerződések az ő akarata és intentioja ellen mégis így szabták meg Középeurópa térképét, ahogyan megszabták, annak közvetlen okozója előidézője Wilson volt.

Pacifista volt. Egyetemi katedréről hirdette a világbékét s mégis beleavatkozott a világháborúba amelynek sorsát az amerikai tankok, az amerikai hadiszerek és a tengerentuli élelmiszer-rakományok döntötték el. Sorsának tragikuma volt, hogy pacifista elveit a békekötésnél nem tudta érvényesíteni. Az ujkori világtörténelem legigazabb jelszavát, a népek önrendelkezési jogát Wilson hirdette, ezzel a jelszóval vitte harcra az amerikai fegyvereket és a dollárok sok ezer millióját, ezzel a jelszóval győzött, s amikor készen volt a diadal Wilson híres theoriája megbukott, őt magát azok a hatalmak amelyeknek a győzelmet meg szerzi félretolták s a pacifizmus helyett az imperialista törekvések lettek urrá a párisi béketanácskozásokon. A nevezetes tanulsága pedig ennek az, hogy még mindig az emberiség kiskorúságát éljük s a pacifizmus csak addig világmozgató tényező, amíg annak nevében verekedni kell. Azonul ismét a nyers erőnek, a hatalmasabb ökölnök joga jut szóhoz, amely fűtül a pacifizmus eszményi tanaira. Sokáig igaz marad még a közmondás, hogy aki birja, marja.

GLASZI. — HIREK.

— Carinska konferenca: 12. februarja t. l. se vrši v Murski Soboti mesečna carinska konferenca v hotelu „Slon“, ob 20. uri. — Trgovci in vsi interesenti, ki imajo posla z carinjenjem, se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

— Készül a vasút. Illetékes helyről nyert információk szerint a murska-sobota—ljutomeri vasút legkésőbb a nyár derekáig át lesz adható a forgalomnak. Amint a vonal másik része Ormosig kiépül, nemzetközi vonatjaink lesznek, amennyiben Pozsonytól Szombathelyen és Körmenden át, egész Ljubljánig közvetlen vonatok fognak közlekedni.

— Halál a piacon. Tivadar Ferencné dolnjalendavai tekintélyes kereskedő neje a múlt pénteken a piacon összeesett és meghalt. Szívroghalálát okozta. Temetése vasárnap délután nagy részvétel mellett ment végbe.

TÁRCA.

Egy hirhedt rablóvezér elfogatása

A slavoniai Vinkovce közelebbi és távolabbi környékét a múlt évben hónapokon át izgatott rettegésben tartotta egy hirhedt rabló Staniszavljevics Csaruga János, aki egész bandát szervezett maga mellé hasonzorú elszánt gazemberekből. Ezt a hirhedt rablóvezért, akit legendás alakká növesztett a slavoniai nép képzelete, nemrégiben elfogták s most az eszéki törvényszék fogházában várja a fejére kimondandó ítéletet, amelyet hét rablógyilkossággal s számtalan betörésesrablással érdemelt ki.

A rég elmúlt világok rabló romantikája árad ki az eszéki vizsgálóbíró aktáiból, ahol immár a gavalléros gazember beismerése révén, irva vannak azok a rémtettek, melyek lelkiismeretét terhelik. A Sobri Jósák kétes dicsőségére és hírnevére pályázott Csaruga Jancsi a szerb betyár, aki szegény embert sohasem bántott, de előszere-ttel fosztogatott gazdag zsidó kereskedőket és kocsmaárusokat. Bandájában vas fegyelmet tartott. Ugljanac és Surkavics nevű társait, mert ezek parancsának ellenszegültek lelőtte s e két gyilkosságot egykedvűen ismerte be az őt vallató csendőrségnek.

A csendőrség természetesen régóta vadászott erre a veszedelmes emberre, aki ha érezte, hogy

szorul körülötte a hurok egyszerre eltűnt a veszedelmes vidékről s egyelőre visszavonult Zagrebba vagy a tenger mellé valamelyik városába. Ilyenkor urassan öltözött, kicsipte magát, eljárt nyilvános helyekre s ha kiléte iránt érdeklődtek sohasem jött zavarba, mert igazoló okmányokkal bőven fel volt szerelve. Vinkovcén a legjobb társaságokban fordult meg a pihenés napjaiban. Itt Drezgics Miklósnak hívták s mindenki hasonló nevű hadsereg-szállító fivérének gondolta az uri ruhában járó rablót, aki nem egyszer egy asztalnál ült a vendéglőben a vinkovcei zsandárkapitánnyal. A hadsereg-szállító Drezgics titkos cimborája volt a rablóvezérnek mert elismerte őt testvérenek.

A betyáromantika teljessége kedvéért Csaruga Jancsit is a szerelem sodorta a bajba. Smolcsics Angela egy retkóvcii leány volt a menyasszonya. A szép Angela sógornője volt Batik Ivánnak a 18 évi fegyházra elítélt rablógyilkosnak. Rajcsevics suszter nem akart a szép Angelának topánkákat készíteni mert — azt mondja — ő nem dolgozik rablott pénzért. Az önértékes suszternek ezek a szavai valahogy a csendőrség fülébe jutottak s az ekként figyelmesé lett zsandárok elcsiptek egy levelet. Drezgics aláírásával Csaruga Jancsi irt a babájának amelyben Drezgics a suszter közeli halálát igéri s egy a zsványok által felgyújtott istállóról is ír. Ez a levél lett árulója a rablóvezérnek, mert ennek alapján indult meg a titkos nyomozás amelynek eredményeként a csendőrség megállapította, hogy Drezgics Miklós senki más mint a keresett rablóvezér: Csaruga.

Letartóztatásáról így ír egyik eszéki újság: Csaruga elfogatását megelőző éjszaka Vinkovcén a Zora kávéházban mulatott Angelkovic kapitány és egy nagyiparos társaságában reggel 5 óráig. Virágos hangulatban tért haza az átpezzögött éjszaka után. Valentinac csendőrmester embereivel reggel 6 órakor kopogtatott a lakás ajtaján amelyet az igazi Drezgicsnek felesége nyitott ki. A halálra sápadt asszony ijedten dadogta, hogy senki sincsen idehaza, de a csendőrmester nem hallgatott szavára s belépett a lakásba. A harmadik szobában a földön fekve aludt Csaruga felöltözött. Kifogástalan sacco ruha volt rajta, de a derekán 40 töltény és egy ismétlő pisztoly. Lábai lakkcipők sárga lábszárvédőkkel borítva. A csendőrmester felkeltette a mélyen alvó rablót, aki amint a mámoros álom kidörzsölte szemeiből, rögtön igazolta magát. »Hiteles« okmányokkal akarta bizonyítani, hogy ő Drezgics Miklós és fivére a házigazdának. Mikor azonban a csendőrmester leintette s közölte vele, hogy felismerte benne Csaruga Jancsit a rablóvezért, szó nélkül megadta magát. A csendőrök azután megkötözték a rablót s elszállították Eszékre.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy az első ponyva regény, amely a hős Csaruga tetteit zeng már megjelent s az eszéki fogház falánál felütött sátorban igen sok példányt adott el az élelmes irodalmi vállalkozó a legutolsó — országos vásár alkalmából. —

Ali szte zse naprejplacali?

— **Házasság.** Horváth Pál a volt muraszombati járás egykori főbírája e hó 5-én kötött házasságot Nagyszombat (Mogersdorf, Burgenland) Trinkl Margit urhölgygyel néhai Trinkl János nagyszombati igazgató tanító leányával. Az esküvőn a volt főbíró prekmurjei rokonai közül többen vettek részt.

— **Hahn Izidor vőlegény.** Sorsát senki el nem kerülheti. Beteljesedett Hahn Izidoron a Prekmurška Tiskarna érdemes üzletvezetőjén is a rózsaszínű végzet. Rabul ejtette a mindenható szerelem s a rózsalánccok már fogva tartják őt, aki jó néhány évvel ezelőtt mint „Izidor a fürge szedőgyerek” kezdte meg nagy reményekre jogosító pályafutását lapunk nyomdájában. Abban a régi jó időben még az öreg „Muraszombat és Vidéke” hasábjait nyomta a Tiskarna viharvert »rotációsa« s Izidor a göndörhajú „szedőgyerek” csak Erdőssy mester izgatott parancsainak engedelmességet, amikor óránként beállított — kopogtatás nélkül — az akkori szerkesztőhöz s kéziratos — követelt. Azóta sok víz elfolyt a rohanó Murán. Izidorból a festékes ujjú inasból „Hahn ur” lett, férfivá izmosodott s mi többiek megöregedtünk mellette. Becsülettel végig harcolta a háborút, megsebesült s amikor haza jött a nagy világegészből, folytatta a tisztos polgári munkát, emberül megállván a helyét ott hova őt hivatása szólította. Most boldogan, rózsás reményekkel telve, elérkezik ifjú életének egyik legfontosabb állomásához. A jövő héten fog jegyet váltani *Kemény Irénkével*. Kemény Mór népszerű barátunk kedves és szép leányával. Szívvel kívánjuk a »mi Izidorunknak,« hogy rózsás reményei valóra váljanak!

— **Junkunc Sándor találmánya.** Amerikába szakadt földünk Junkunc Sándor volt muraszombati járási állatorvos, abban hagyva eddigi mesterségét, társul szegődött fivérének nagyszabású lakatgyári vállalatához. A géptechnikában való jártassága révén csakhamar jeles eredményt ért el. Egy benzin fogyasztást mérő és ellenőrző készüléket konstruált, amely az automobilra fel szerelve pontosan megmutatja, hogy a gépkocsi mennyi benzint használ fel. Junkunc találmányát már nagyban gyártják és sok ezer darab van már használatban.

— **Doktorrá avatás.** Dr. Sušnik Ferenc a helybeli állami realgymnázium rokonszenves fiatal tanára kiváló sikerrel tette le a filozofiai doktorátust. Ünnepléses doktorrá avatása jan. 31-én volt a zagrebi egyetemen.

— **A kereskedelmi bál.** Lezajlott a nagy mulatság, megvolt a fényes kereskedelmi bál. Nem voltak ugyan annyian amennyire az előzetes érdeklődés alapján számítani lehetett volna, mindazonáltal megtelt a kávéházi terem táncoló párokkal. A bál kezdetén felvonultak a szebbnél-szebb jelmezek és se hossza, se vége nem volt a találgatásoknak kit rejt maga alatt a discret álarc. A legnépszerűbb és legsikerültebb jelmez Valyi Zsiga volt, ki egy japán maszkjában mulatatta a közönséget s jó kereskedőhöz méltóan rengeteg narancsot árusított el épen nem leszállított áron. A jelmez-szépségszeres nagy korteskedések közepette folyt le. Az 5 dináros szavazó-jegyeket szép számban vásárolták főként az érdekelt gavallérok. Az első díj nyertese Kemény Irénke, a másodiké Valyi Zsiga, a harmadiké pedig Zimmermanné Berta lettek. A mulatság reggel 6 óráig tartott.

— **Beesett a patakba.** Meolic István (Vrunkesz) norsinci lakos, Murska Sobotából hazafelé menet bele esett a pucinci patakba. Fején zuzódásokat szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol kimoszták, bekötötték s miután kialudta magát, elbocsájtották.

— **Az állam nem fizet illetéket.** A pénzügyminiszteriumban megállapították, hogy az államal kötött szerződéseknél egyes esetekben kikö-

tötték, hogy az ügylet után járó illetéket az állam fizeti. Kimondta erre a pénzügyminiszter, hogy ez a kikötés törvénytelen, mert a taksa törvény 8. §-a értelmében az illeték mindig azt a felet terheli, aki nincsen felmentve az illeték fizetés alól.

— **Mi lesz február 23-án?** Biztosat még nem tudni, de valami nagy szenzáció készül, mert a csáktornyai híres Sárközi bandát eddig ismeretlen tettesek megfogadták erre a napra azzal, hogy Murska Sobotában kell muzsikálniok.

— **Katonák a szesztilalom szolgálatában.** Amerikában tudvalevőleg szigorú szesztilalom van. Mivel azonban a jó itókát Amerikában épp úgy szeretik az emberek, mint nálunk, a szigorú alkohol tilalmat a legkülönbözőbb furfanggal játsszák ki és vígan isznak. Ehhez természetesen sok alkohol kell s mert rendes uton-módon nem lehet Amerikába szeszt szállítani, óriási csempész vállalatok keletkeztek, amelyek bőven ellátják a szomjas yankekat. Mi sem jellemzi jobban a csempészet amerikai méretű nagyarányúságát, mint a Williamson nevű városban történt eset. A Kuklux-Klan nevet viselő titkos társaság által igen hathatósan támogatott csempész vállalat valószínű és olyan fegyveres támadást intézett a csempészetet megakadályozni akaró város rendőrsége ellen, hogy a hatóságnak katonaság kivezénylését kellett kérni. A csattanója pedig a történetnek az, hogy a bevégzett munka után a város vezetősége megvendégelte az amerikai bakákat s a virstli mellé minden hadfi 2 *doci wiskit* kapott.

— **Farsangi hírek.** A mulatság jegyében élünk. Hiába, ha szegények vagyunk is, de azért jól akarunk mulatni s farsangi hangulatba hozzuk magunkat tán azért — hogy felejtünk. Megvolt a vadász bál Predanovcin, Vlav Ferencz díszes új vendéglőjében. Benkó József auto coloeja vitte ki a mulatni vágyó vadászokat és barátjaikat Rónafőre, ahol olyan parázs mulatság volt, hogy hetedhét országon sem akad párja. A vadászok ezuttal — tekintve, hogy az évad már elmúlt — jókedvük rakettáit lövöldözték el. — Nagy sikere volt az alsólendvai iparos bálnak, nemkülönben a hodosi tűzoltók mulatságának, amely másnap késő estig tartott. A bálon Ábrahám Ilka és Könye Nelli gyűjtést rendeztek s 165 dinárt szedtek össze a jókedvű közönség körében a Jugoszlavenszka Matica céljaira. Elmúlt a kereskedők bálja is s azon a lányok szomorúan tapasztalták, hogy a kereskedelmi kör ifjú gárdája sokkal buzgóbban rendezett, mint táncolt. Elmehetnek majd bátran szombat este az iparos bálra, ahol egész biztosan több lesz a táncos s buzgóbbak, kitartóbbak lesznek a férfiak. A confetti és serpentin csata bohóságai között derék iparosaink bizonyára teljes erővel fognak táncolni s becsületet szereznek báljuknak, amelyre, amint halljuk, igen sokan készülnek.

— **Élő alak-e Scherlok Holmes.** Ki ne ismerné a híres Conan Doyle-féle angol detektív regények hőseit, a legendás híru rendőrgenie alakját, Scherlok Holmest? Nagyon sokszor merült fel a kérdés, vajjon élő alak-e ez a detektív talentum. Conan Doyle nem régiben megjelent emlékirataiban úgy látszik megfelel a kérdésre, mert azt írja, hogy ismert Edinburgban egy dr. Bóll József nevű orvost, aki csodálatos tehetséggel bírt rejtélyes események homályos szövevényeit megoldani. Erről a csodaorvosról mintázta Scherlok Holmes alakját.

— **Csempészet postagalambokkal.** Az amerikai Egyesült Államokban szigorúan tilos kokaint bevinni. Ennek folytán a kokain csempészet nagyban virágzik ott és sok leleményes ötletre kényszeríti azokat, kik ennek a mérregnek átszállításával óriási keresetre tesznek szert. Nemrégiben az egyik vámőrségnek egy postagalamb került a kezei közé, amelynek szárnyai alatt több gramm kokaint találtak. A vizsgálat kiderítette, hogy a mexikói határ felől naponként több száz postagalamb röppült át az Egyesült Államok területére, valamennyi kokainnal terhelve. A repülő csempészetnek erőlyes intézkedésekkel véget vetettek.

KINO ^v Murski Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno!

Samo v nedeljo 10. februar
večer ob 8 uri:

Kako se osvajaju žene

Groteskna pustolovina u 5 činova.

U glavnoj ulozi: FRIEDRICH ZELNIK.

DER APACHENLORD

Vstopnina:

Gornje lože 10.— Dinár, spodnje lože 8.— Din. in II. prostor 3.— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

— **Jugoszláviában** körülbelül 100.000 család foglalkozik dohány termeléssel, akik 19.560 hektár területet művelnek. — Az utóbbi időben a dohány egyedáruság igazgatósága 200 000 kg. dohányt adott el Csehszlovákiának 17 millió dinárért. — Bárcsak azt a jókora kócmadzagot, amit nemrég egy 5 dináros pipadohány csomagban találtunk, is inkább a külföldre szállították volna!

Ha jól és olcsón akar venni,
Akkor az A. Király céghez be kell menni,
Mert e cégnek nincsen párja,
Olyan olcsó minden nála.

A. Király, trgovina
S klobuki, perilom in kratkim blagom
M. Sobota, fő-tér, Berger-féle ház.

— **Az első nő ügyvéd Ausztriában.** Dr. Bethné Weisl Mariánna fivérével Dr. Weisl Györgyvel együttesen tette le az ügyvédi vizsgát Bécsben. Dr. Bethné volt az első női jogi doktor s az első női ügyvédjelölt Ausztriában. Fivérével együtt atyjuknál Dr. Weisl Ernő Ferenc bécsi ügyvédnél voltak joggyakorlaton s most átvesszik a jó forgalmu irodát.

— **Egy pénzszekrény teljesen jó karban, 2 számú eladó.**

— **Farkasok Délolaszországban.** Évtizedek óta nem láttak a verőfényes meleg éghajlatu Dél-Olaszországban eleven farkast. Az idei ritka szigorú tél ezt a csodát is meghozta. A méteres hóval borított Appeninekről farkaszám huzódtak le a farkasok a déli tájakra s nagy károkat okoztak emberben és állatban egyaránt. Katonaság tartott hajtóvadászkat a fenevadak ellen.

Trzsne cejne. Kereskedelmi áruk.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K	1250—
» Zsito—Rozs		1000—
» Ovesz—Zab		1000—
» Kukorca—Tengeri		900—
» Proszou—Köles		1100—
» Hajdjina—Hajdjina		1000—
» Graoka—Bükköny		—
» Otroubi (psen)—Korpa (buza)		700—
» Szenou—Széna		400—
» Graj—Bab		2200—
» Krumpise—Burgonya		300—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag		20—
» Detelcsno sz.—Lóhermag		—

	III.	II.	I.
» Bikovje	52—	56—	60—
» Telice	50—	54—	56—
» Krave	28—	32—	40—
» Teoci		66—	70—
» Szvinyé		80—	86—
» Mászt I-a—Zsirf-ő.			170—
» Zmoucsaj—Vaj			160—
» Spej—Szalona			160—
» Belice—Tojás			8—

Szhája vszako nedelo.
Naprej placilo: 1/2 leta 24.
1/4 12., mesecno 4. V zvu-
sztvo 70. V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

Megjelenik minden vasár-
nap. Előfizetési ára: 1/2 evre
24, 1/4 evre 12, 1 hónapra 4.
Külföldre 70. Amerikába 80
Dinar évente.

Reditelsztvo i opravnistvo
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MARISEVCI p. M-SOBOTA
Rok piszi sze eszi posilajo i sze
ne vrnejo. — Kéziratok idekü-
lendők s nem adának vissza.

Cejna inseratov za □ cm:
Izjave, poszlano, odprta pisz-
ma 1-50., réden veliki 1-
máli oglasz 0-70 Din. i dávek.
Pri vecskrat popúszit

Hirdetési árak négyzett cm-
ként: Nyiltter és hasonlók
1-50, rendes hirdetés 1-
pró hirdetés 0-70 Din. és az
illeték. Többszörinél engedm.

Gazdálkodás

A jugoszláv-olasz megégyezés ugylátszik nem fenéig tejfel s az a parádés fogadtatás, amelyben Pasics miniszterelnök és Dr. Nincics külügyminiszter Rómában részesültek, a jugoszláv közvéleményben nem tudja ellensúlyozni azt a kedvezőtlen hatást, amit a megégyezés, különösen a Fiuméről való lemondás keltett. Erre enged következtetni a jugoszláv közgazdasági világnak a múlt napokban Zagrebban tartott országos kongresszusa, amelyen az SHS királyság iparának, kereskedelmének és bankvilágának minden jelentős tényezője és a kormány képviselője részt vett, az ő felségének küldött üdvözlő távirat után a Rómában időző Pasics miniszterelnökhöz is intézett egy sürgönyt, amelyben az állam sulyos gyásznapjának tekinti a megégyezés aláírásának napját s arra kéri a kormányelnököt, hogy Fiume elvesztésének re-kompenzációja fejében legalább előnyös kereskedelmi szerződéseket kössenek Olaszországgal.

Az összes olasz lapok meglepéssel regisztrálják azokat az eredményeket, amelyeket Mussolini elert s pedig nem annyira a politikaiakat, mint inkább a gazdasági természetűeket. Leszögezik, hogy az egész jugoszláv kereskedelmi forgalom Fiumében, illetve Fiumén keresztül fog lebonyolódni. Az egyes kikötő-részek bérletére vonatkozó szerződések értelmében az állami fennhatóság ezeken a részeken továbbra is Olaszországgal lesz s így a mi vámhivatalaink s egyéb hatósági intézményeink olasz ellenőrzés alatt fognak állani. Olaszország a D'Annunzio által légherőpített négy hid közül csak egyet fog megcsinálni, úgy hogy mi csak Fiumén keresztül tudunk a Baross kikötővel közlekedni. Nekünk kell tehát a Baross kikötőhöz vezető hidat és az emelő darukat, melyeket a legionariusok elpusztítottak, helyre hozni.

Az állattenyésztés érdekében február hó folyamán gazdasági szakértők bevonásával nagy ankét lesz a földművelésügyi miniszter elnöke alatt. Különös gondot kívánnak fordítani a ló-tenyésztés előmozdítására, amelynek nemcsak gazdasági, de katonai jelentősége is van. A szaktanácskozmány elé az egész királyság területén nagy érdeklődéssel tekint a gazdaközönség.

Az új illeték törvény.

(Folytatás)

Dijjegyzék 156 tét. Kereskedelmi és ipari cégek birói cégbejegyzése után a díjjegyzék 1. tétele szerinti kérvényi illetékek kívül fizetendő:

a) Beograd, Zagreb, Ljubljana, Maribor, Osijek városokban 500 dinár;

b) más városokban 300 dinár;

c) mezővárosokban és községekben 150 din.

Dijjegyzék 239. tét. Megkeresések eltávoztott egyének tartózkodásáról 50 dinár.

Dijjegyzék 240. tét. Kérvényekre, melyekben egyes személyek részére privát értesítések kézbesítésére kérik, királyságunkban vagy azon kívül 50 dinár.

Ha privát személy rendes kérvényben kéri a konzuláris hatóságoktól, hogy az fizessen meg neki bizonyos pénzbeli követelését és ezt a pénzt

neki kézbesítse, a kézbesítési költségen kívül taksa fejében fizetendő a fizetett összeg után félszázalék.

Ha a konzuláris hatósághoz egy összeg küldetik csak kézbesítési díjakon kívül még a kézbesítendő összeg egynegyed százaléka fizetendő illeték fejében.

Ha privát személy kéri a konzuláris hatóságtól, hogy egy másik személy meghívóval felhívassék, hogy a konzuli hatóságnál jelentkezék, ezen meghívásért fizetendő 50 dinár.

Dijjegyzék 141. tét. Egy évre való tartózkodásra szóló jegy után 5 dinár.

Minden megújításért vagy a jegy másolataért ugyanaz a taksa fizetendő.

XVII.

Külön illetékek.

Dijjegyzék 242. tét. Minden szerződés kötésért vagy kiegészítésért, illetve okmányra járó illetékek kívül 20 dinár.

2. jegyzet. A szerződés felmondásáért fizetendő 10 dinár.

3. jegyzet. Minden más dologban felvett jegyzőkönyvre, amelyre nézve külön taksa nincs megállapítva, 100 dinár.

4. jegyzet. A kérvényre és ezzel kapcsolatos munkaért minden nyilvános hirdetésre nézve magánérdekből, a költségek fizetésén kívül 100 dinár.

5. jegyzet. Bármiféle okmányok egész terjedelmében a közjegyzői okiratokra nézve felvett könyvbe való bejegyzéseért, ha az okmányt magánszemély állította ki, 100 dinár.

Dijjegyzék 243. tét. A díjjegyzék 242. tét. alatt említett szerződések megerősítéséért fizetendő 20 dinár.

Dijjegyzék 244. tét. Végrendelet vagy végrendelet toldalék összeállításáért vagy elismeréséért, ha az közjegyzői vagy bíróság irodájában történik 150 dinár irodán kívül 300 dinár.

Dijjegyzék 245. tét. Végrendelet vagy toldalék őrzéséért az erre vonatkozólag kiállított jegyzőkönyvet belcélva, 100 dinár.

Dijjegyzék 246. tét. Végrendelet felbontása iránti kérvényre fizetendő 140 díjtételben előirt illeték.

Dijjegyzék 247. tét. Meghatalmazás kiállításáért, ha általános 50 dinár;

b) ha egyes esetre vonatkozik, 30 dinár. Az ill. díj. 16. tét. a jegyzet itt is érvényes.

Dijjegyzék 248. tét. A leltár összeállításáért fizetendő 30 dinár.

Dijjegyzék 249. tét. A hivatalos pecsét alkalmazásáért kereskedésen vagy árukon 50 din.

Dijjegyzék 250. tét. Ezek levételeért fizetendő 50 dinár.

Ha a konzuláris hatóság a tárgyalásokon, pecsét alkalmazásoknál, szekvesztrumoknál, árveréseknél vagy hasonló eljárásoknál, magánszemélyeknél közreműködik, taksa fejében fizetendő egy délelőttre 30 dinár és ha délután is működik, még 20 dinár.

Ha a konzuláris hatóság a fentemlítettéken kívül más esetekben intervenni a helyi hatóságoknál vagy más követségeknél az előbbi díjak felé fizetendő.

Ha a konzuláris hatóság felülvizsgál- és jóváhagy gyámi vagy gondnoki számadásokat, az első ívtől 15 dinár, a többi ívek után pedig ívenként még 8 dinár fizetendő.

(Folyt. köv.)

Goricsni vértov kongressus.

Február 16.-toga de jugoszlávanszko goricsno društvo v-Zagrebi kongressus drszalo. Steroga cil de tanácsivanye od toga, kak sze naj odvrné ona nevarnoszt stera országa vinapouvanje i trstvo od dnéva do dnéva doszeguje. Goricsni vértovj szkoncsanye (szklep) bodo prineszli, vu sterom do od trstva ministra zahtejvali, naj priliko poiscse na jugoszlavanszkoga vina vu zvönejszoi országnj odajo gledoucs.

Pejnez posilani piszema ouprava.

Poste i telegrafa direkcija opomina obesinsztvo, naj pejneze z-mocsnoga papéra zgotovlene koverte szpakiva, da sze med obravnávanjem nerazcotajo i kvára nevadlújejo. Rávnio tak májo na tou paziti, da z-dobrim peccsátnyekom zapeccsáti jo.

Szád dugo v friskom sztáni obdrzsati

szmo mogoucsi po szledécsem: Bejli vouszk vküper raztopimo z 1/8 tál csisztim lójom i v to mlacsno raztoplino vszaki szád (jaboko, grúsko) notri namocsimo. Vövmzemi szád z raztoplino, po obtrdjenosztu na nyé sze zgrabivse raztoplino, szád vu téni papér zaszúcsemo i v lagev, med szühe otroube szkladémo. Pred nücyanom toga szádü obri toploga sparheda z toplov capov doj zribamo szád, steroga v lejpom friskom sztáni mámo servirati.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mechanikai üzletemet a

Pálfí-féle kovácműhelybe

helyeztem át, hol azt mindennemű gőzgép-, cséplő-, motor-, kerékpár- és gazdasági gépek javítására rendeztem be. Mindennemű gép- és kerékpár alkatrészek árusítása az eddigi üzlet-helyiségemben továbbra is árusítva lesznek, hol rendelések is felvételnek. A n. é. közönség szíves további pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Mencigar István mechanikus.

Ugyanott 2 tanuló is felvétetik

HALLÓ! Szte csüli?! HALLÓ!

Originálni Pariski i Becski modell zimszki krscsákov za zszenszke, kak tüdi strikano triko blágo sze za volo preidoucsaga saisona po globóko znizsanój cejni dobijo pri:

A. KIRÁLY trgovína z klobúki, perilom in krátkim blágom **M. Sobota** Alexandrova ul. (Berger-ova hizse.)

Tüdi na velko odeberanje jesztejo: zszenszko perilo (plátni gvant), förtoki, blúzi, strunfle (nogavice), naoknice, pipere — blágo i t. d. Vszevrsztno predelávanje krscsákov sze prevzeme. Krscsáki za zsálüvanye, sze na narocsilo, v 24 vöraj zgotovíjo

Pridte! Poglednite! Zagvúsajte sze!

Pejnezi — Pénz

1 Dollár = Kf 342—

100 Kor. Budapest = „ 1-30

100 Kor. Becs = „ —49

1 lira = „ 15-45

Zürichben 100 Dinar = 6.70 sfrk.